

PlanteværnsNYT

Nr. 1 // 3. februar 2023

Bekæmpelse af bladlus ved lav temperatur

Når der er bladlus i koldhuskulturer, og der skal behandles med et plantebeskyttelsesmiddel, skal man huske på, at ikke alle plantebeskyttelsesmidler er egnet til brug ved lav temperatur. Langt de fleste plantebeskyttelsesmidler virker bedst, når temperaturen er over 15 °C. Bekæmpelse af bladlus ved temperaturer under 10 °C kan ske med Mospilan, da virkningen af Mospilan ikke er temperaturafhængig.

Gråskimmel

Kulturforhold hvor der er en høj luftfugtighed vil på denne årstid give gentagende angreb af gråskimmel. Der kommer den typiske musegrå sporebelægning på de angrebne plantedele, og planten går til i gråskimmel.

For at undgå udvikling af gråskimmel angreb, skal der sættes ind med ventilation så fugten kommer væk fra planterne, der skal luftes ud, og der skal vandes om morgenen.

Forebyggende kan der ved temperaturer ned til 10 °C sprøjtes med Teldor eller Switch.

INDHOLD:

Bekæmpelse af bladlus ved lav temperatur.....	1
Gråskimmel.....	1
Tjek småplanterne for skadegørere ..	2
Luftstrøm (air-stream) kan reducere plantehøjden.....	2
Afhentning af planteaffald	3
Fosfit er ikke en gødning!.....	3
Gødningsregnskab og Sprøjtejournal for perioden: 2021/2022	4



Tjek småplanterne for skadegørere

Produktionen af forårets planter er nu i gang. Det er vigtigt at kontrollere såvel egen produktion som hjemkøbt småplanter regelmæssigt for sygdomme og skadegørere, da det gør det muligt at sætte ind med en tidlig og effektiv bekæmpelse. Start med en visuel kontrol af småplanterne i dagene efter modtagelse, og gentag den ugentligt de næste 4-6 uger.

Limplader kan bruges til en effektiv og hurtig kontrol for skadedyr som trips og væksthummel. De blå limplader kan bruges til kontrol for trips, mens gule limplader fanger minérfluer, trips, vingede bladlus, væksthummel og sørgemyg. Limpladerne skal placeres max. 10-15 cm over planterne og der bør være en limplade pr. 200-250 m². Limpladerne kontrolleres en gang om ugen, og kontrollen bliver nemmere og hurtigere, hvis limpladerne udskiftes hver gang.

Ved lav temperatur er skadedyrene mindre aktive og fangsten på limpladerne vil falde, og afspejler ikke altid antallet af skadedyr i kulturen. Limpladerne skal her være placeret tæt på planterne og der bør suppleres med en regelmæssig visuel kontrol af planterne.

I kulturer med for-blomstring kan man med fordel undersøge disse blomster for trips og skader efter trips.

Spindemider kun kan findes ved en visuel kontrol af planterne. Det samme gælder for topskudsmider.



Luftstrøm (air-stream) kan reducere plantehøjden

Mekanisk stress har vist sig at være et alternativ eller supplement til kemisk vækstregulering, dog er der en stor risiko for at vedvarende berøring kan give skader på planterne.

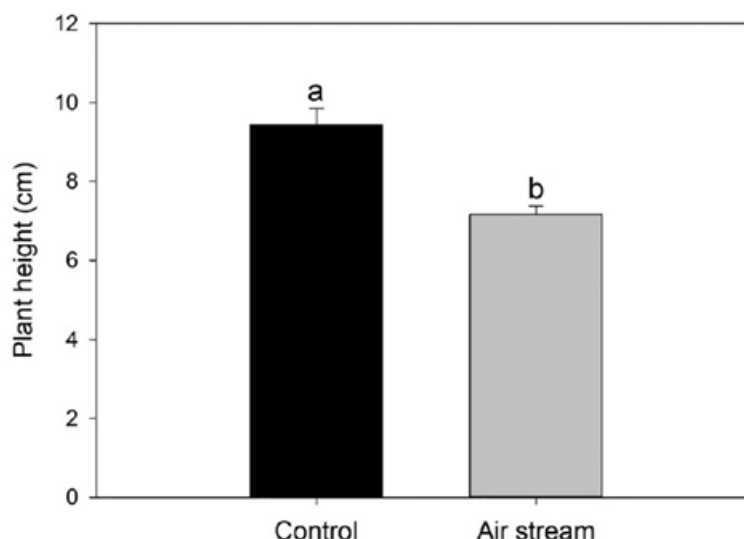
Tyske afprøvninger har vist at luftstrøm kan reducere strækningsvæksten. Ved at udsætte planter dyrket i væksthuse for stimuli fra luftstrøm kunne plantehøjden reduceres signifikant. I tomat småplanter kunne plantehøjden reduceres med mellem 26 og 36%, mens den i *Campanula* "Merrybell" blev reduceret med 24% sammenlignet med kontrollen. Anvendelse af luftstrøm til vækstregulering af *Callisia repens* i et gartneri viste at *Callisia repens* blev 20% lavere sammenlignet med ubehandlede planter.

Se figur 1 på næste side.

Kilde:

Sparke, M.-A., Wegscheider, A., Winterhagen, P., Ruttensperger, U., Hegele, M., Wünsche, J.N., 2021. Air-based Mechanical Stimulation Controls Plant Height of Ornamental Plants and Vegetable Crops under Greenhouse Conditions.

HortTechnology 31, 1-12. <https://doi.org/10.21273/horttech04773-20>.



Figur 1: Gennemsnitlig plantehøjde ved ubehandlede Campanula "Merrybell" (Control) og Campanula "Merrybell" behandlet med en luftstrøm.

Der blev ikke observeret synlige skader efter behandling med luftstrøm, og luftstrømme ser heller ikke ud til at påvirker blomstringen.

Afhentning af planteaffald

Når gartnerne får afhentet affald, så vil det være en fordel for dem, at de får affaldet afhentet af en virksomhed, der er registreret som indsamler i Affaldsregisteret. På <https://affaldsregister.ens.dk/Search.aspx> kan der søges på virksomhedsnavne, og her ses det, hvordan den pågældende virksomhed er registreret.

Hvis gartnerne får afhentet deres planteaffald af en virksomhed, der er registreret som transportør i Affaldsregisteret, så skal gartneren være opmærksom på, at han selv har ansvaret for affaldet, også efter at affaldet har forladt hans matrikel. Hvis en gartner derimod får afhentet sit affald af en virksomhed, der er registreret i Affaldsregisteret som indsamler eller indsamler med forbehandlingsanlæg, så har gartneren kun ansvaret for affaldet så længe det er på hans matriklen.

En virksomhed, der er registreret som indsamler, overtager ansvaret for det affald de henter, mens en virksomhed, der er registreret som transportør, ikke overtager ansvaret for affaldet.

Fosfit er ikke en gødning!

Fosfonat i daglig tale kaldet fosfit har ikke fosfor-gødningseffekt i planterne. Fosfit optages i planterne, men kan ikke som fosfater omsættes og indbygges i planterne, med andre ord kan fosfit ikke opfylde planternes behov for fosfor og modvirke fosfor-mangel.

Fosfit kan derfor ikke markedsføres som en gødning, og der må i gødninger ikke bevidst være tilsat fosfit. Som utilsigtede indhold kan der tillades 0,5 masseprocent fosfit.

Fosfit-forbindelser virker overfor en række svampesygdomme og derfor skal fosfit betragtes som et pesticid. Flere fosfit-forbindelser er allerede godkendt som pesticid -aktivstoffer. Dette gælder blandt andet dikaliumfosfonat og kaliumhydrogenfosfonat, der indgår i fosfit- produkter, der nu sælges som gødninger eller biostimulanter.

Produkter, der indeholder fosfit, skal godkendes og markedsføres som pesticid. Når du som gartner anvender et produkt, der indeholder fosfit, skal du sikre dig, at det er godkendt som pesticid.

Hvis det er lovligt at anvende, skal anvendelsen skrives i sprøjtejournalen, og forbruget skal indberettes til Miljøstyrelsen. Der må altså kun anvendes fosfit-produkter, der er godkendt som pesticid.

Fra 16. juni 2022 har det været muligt at markedsføre fosfit-holdige produkter som biostimulant efter reglerne i gødningsbekendtgørelsen. Dette kan kun ske, hvis producenten af et fosfit-holdigt produkt kan dokumentere, at produktet under den anpriste anvendelse og dosering ikke har effekt som et pesticid.

Kilde: Miljøstyrelsen

Fosfit (fosfonat) er godkendt som aktivstof, derfor betegnes de som pesticider. Landbrugsstyrelsen har vurderet at de ikke har en gødningseffekt, og derfor er der intet fagligt argument for at bruge det som gødning. Eksempler på produkter, der regnes for at være et pesticid, og som derfor kræver godkendelse som et pesticid er:

- Kalistim
- Lebosol Kalium-Plus
- PhosFeed-K
- Phosfik

Kilde: Miljøstyrelsen

Gødningsregnskab og Sprøjtejournal for perioden: 2021/2022

Fristen for indsendelse af gødningsregnskab og sprøjtejournal er den **31. marts 2023**. Fristen for at indsende Gødningskvoteskema med markkort (tegninger af væksthuse) er den 21. april for økologer, og den 10. september for ikke økologer.

Kontakt [Mona H. Christensen](#), senest den 15. marts, hvis du vil have hjælp til indberetningerne.



Anne Krogh Larsen
Tlf: 21 63 12 61
akl@hortiadvise.dk



Inge Ulsted Sørensen
Tlf: 30 50 77 69
ius@hortiadvise.dk



Lene Eva Christensen
Tlf: 51 55 80 55
lchr@hortiadvise.dk



Frida Helgadóttir
Tlf: 23 99 05 94
frih@hortiadvise.dk